2023.

O SLIKANJU

Ladislav Bognar

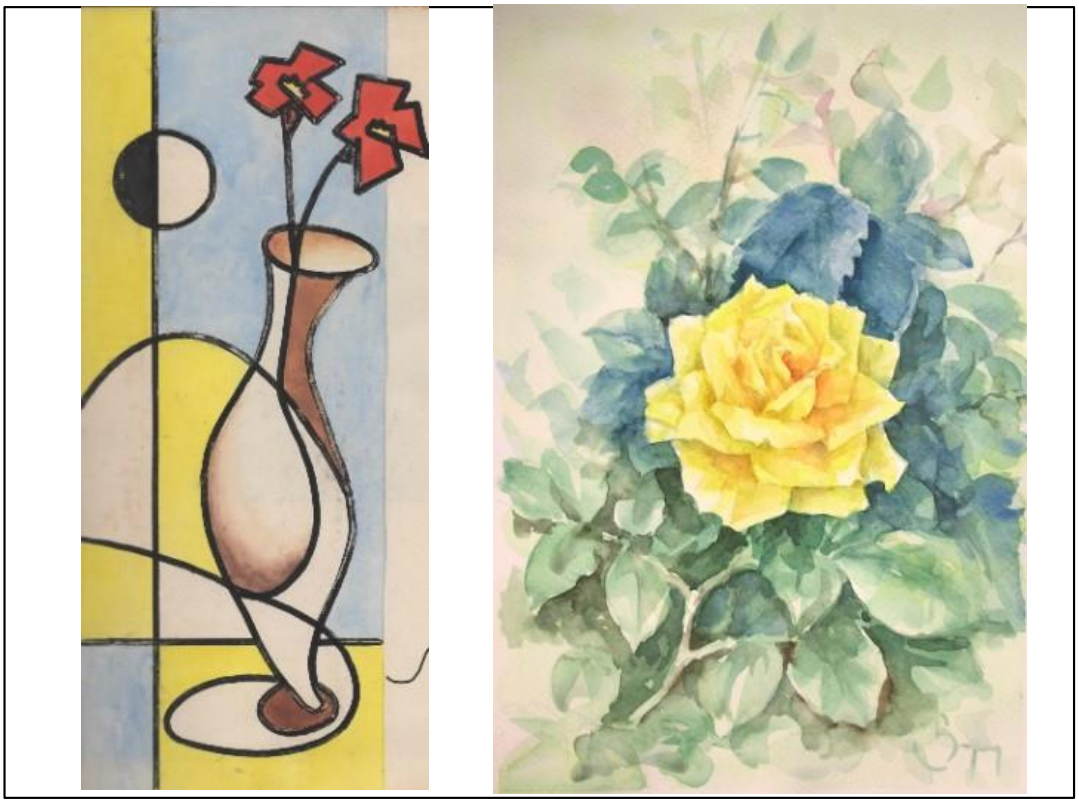
2023.

STILIZACJA

Cvijeće

Slikanje je kroz stoljeća bilo gotovo jedini način prikazivanja stvarnosti na dvodimenzionalni način. Pojavom fotografije, najprije crno-bijele, a potom i fotografije u boji, tradicionalno slikarstvo se našlo pred novim izazovom. Na izložbama možemo vidjeti da se poneko odvaži na realistički prikaz osoba i prostora, ali većina traži neke druge mogućnosti pa slikaju vlastiti portret kao glavu na tanjuru, slikaju vlastiti portret kao mozaik od dijelova vlastitih fotografija, ili jednostavno prikazuju video snimljen iz autobusa na putu od Osijeka do Broda po kišnom danu, ili samo izlože na ekranu fotografiju u boji nekog krajolika.

Baveći se slikanjem i sam sam istraživao i druge mogućnosti. Jedna od njih je stilizacija. Stilizacija je slika koja objekt prikazuje tako da ga svodi na osnovne elemente. Ovdje donosim dvije svoje slike cvijeća, što je meni jedna od omiljenih tema. I na jednoj i na drugoj prepoznajemo cvijeće, ali ovakvo kao na prvoj slici u prirodi ne postoji, druga slika pak prikazuje svu raskoš dijela prirode koju nazivamo cvijet. Iako bi se ova mogla isto tako prikazati fotografijom ipak nije isto što i fotografija.

Snaše

Evo još jedan lijep primjer stilizacije i usporedbe s realističnim slikanjem. Prvo je slika brodskog umjetnika Predraga Golla koja nosi naslov „Žena iz Vranovaca“. Vranovci su prigradsko naselje nedaleko Broda koje je sačuvalo lijepu slavonsku nošnju. U tom selu već nekoliko desetljeća djeluje kvalitetna ženska vokalna grupa koja nastupa u nošnjama vezenkama. One inače pjevaju i mnoge šaljive pjesme kao:

Prde Reza ko iz mitraljeza
Ubi rodu u Slavonskom Brodu.

Ne znam da li je slikar bio impresioniran njihovim pjevanjem, ali je bojama ove lijepe nošnje na kojoj dominiraju crvena, bijela i crna pa je sliku sveo na ove elemente, a sam lik žene i ostali detalji ga nisu zanimali. To je tipičan način stilizacije.
Druga je moja slika koja prikazuje tu nošnju ali na slici sam nastojao prikazati ne samo izgled nošnje nego i prkosno lice ove mlade Šokice. Pri slikanju sam koristio fotografiju, jer je nemoguće sve ove detalje imati u sjećanju, a slika ipak nije ista kao fotografija. Uvijek je tu prisutan jedan emocionalni odnos prema temi koju slikamo.

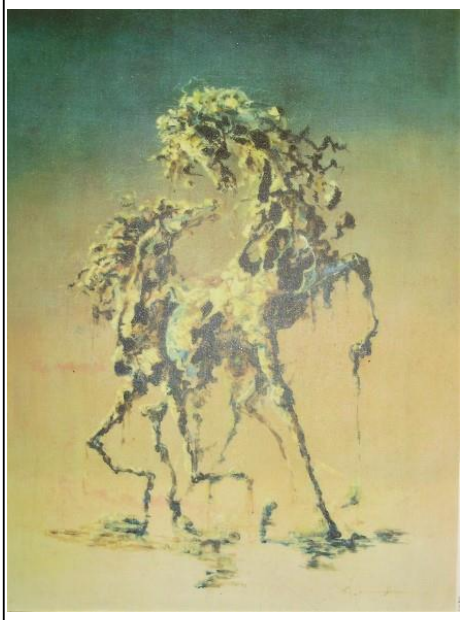

Konji

Jedna od meni omiljenih slikarskih tema su konji. U mojoj sobi već pedesetak godina visi reprodukcija koja je na prvoj slici. Reprodukcija je vrlo kvalitetna i djeluje kao original, a mislim da je i u originalnoj veličini jer su dimenzije 72 x 50 cm. Autor je Aladino Ghioni, a slika se zove "Cavalli scomposti". Meni se slika svidjela već na prvi pogled. Iako ne prikazuje vijerno konje ipak vidimo da se radi o konjima. Ovdje je autor odbacio mnoge detalje bitne za konje, ali je naglasio ogromnu energiju i snagu koja kao da pršti iz njih. Zaista lijepa slika i to je stilizacija.

Druga slika je moja i predstavlja arapskog punokrvnjaka, ali ja sam u stvari slikao jednu kobilu koju je imao moj ujak u Svilaju. Oni su uvijek držali po dvije kobile zbog ždrebadi koji su im donosi prihod, a uvijek su se zvale Zora i Vilma. Mislim da se ova zvala Vilma. Ujaku su konji služili za rad. Jedan od najtežih poslova je bilo oranje koje se obavljalo u jesen i u proljeće i za to su trebali jaki konji. Vilma je pak bila konj ljepotica i ujak je ubrzo shvatio da ona nije za taj posao, a lako ju je prodao i to u brodski garnizon kao jahaćeg konja. Kako su vojnici povremeno projahali na tim konjima Budainkom, gdje tada nije bilo većeg prometa i bila je samo makadamska cesta, imao sam prilike nekoliko puta vidjeti ovu našu lijepu dorku. Moja slika je moje sjećanje na ovu konjsku ljepoticu koja je eto bila i dio mog djetinjstva. Konji ne žive dugo i nje odavno više nema, ali ovako je ostala na slici koja visi u dnevnoj sobi moje Vesne.

SKICA I AKVAREL

Put u kuzmičko brdo

Ovdje vidimo skicu koju sam napravio tušem na putu koji vodi u kuzmičko brdo u vrijeme dok sam šezdesetih godina tamo bio učitelj. Na osnovu te skice sam naslikao ovaj akvarel većeg formata. Skicu i danas imam sačuvano u svom bloku likovnih uspomena, a sliku sam poklonio mojoj kolegici Zlati koja je poslije mene i supruge radila u Kuzmici što sam već i zaboravio, ali me posljednjih dana na nju podsjetila njena kćer Kornelija i poslala ovaj snimaka. Baš me obradovala. Kako eto jedan crtež i jedan akvarel mogu biti lijepa uspomena i sjećanje na neke davne dane.

FOTOGRAFIJA I AKVAREL

Na saoniku

Svojevremeno sam pronašao razglednicu na kojoj je fotografija slavonske zime s konjima koji vuku saonice. Meni slika jako vezana za doživljaje iz mog djetinjstva u Svilaju kad smo zimi znali upreći konje u saone i poći po drva ili dovesti nešto što je bilo potrebno, a po snijegu se ne ide kolima. Ovu razglednicu koristio sam kao motiv za svoj akvarel. Slika se danas nalazi kod moje Vesne na zidu. Nekada je bilo teško koristiti fotografiju kao predložak jer nisu postojali digitalni fotoaparati kao sad nego se morao koristiti film pa ići na razvijanje, te izradu fotografija. Zato sam tada uglavnom slikao u prirodi ili bih napravio jednu skicu u prirodi, a zatim po njoj slikao akvarel. Danas na izbor motiva krećem s digitalnim fotoaparatom, a zatim od većeg broja motiva izaberem onaj koji mi s najviše sviđa ili od više njih kreiram svoju sliku.

Djed i unuci

Ovo je još jedan akvarel nastao na osnovi fotografije. To je snimak jednog kratkog nedjeljnog izleta fićom dok smo živjeli u Kuzmici. Snimak sam napravio na jednoj livadi kraj puta prema Jakšiću i slika se nalazi u našem obiteljskom albumu. Nedavno sam došao na ideju da prema njoj načinim akvarel. Fotografija mi je bila važna kako bih mogao pogoditi sličnost osoba na slici, a sam pejsaž sam oblikovao slobodno. Posebno sam stavio naglasak na cvijeće i naslikao ga namjerno znatno veće nego na fotografiji što je slici dalo poseban ugođaj. Slika je na vidnom mjestu u našem stanu i svi ju rado pogledaju kad dođu, a posebno Branko i Vesna i njihova djeca. Tako je ova lijepa uspomena postala svakodnevno prisutna u našem životu. Osobno mislim da se bogatstvo života nalazi u lijepim uspomenama.

Check
it
out